

Voorjaarsnota 2025

2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1 Inleiding	5
2 Beleidsrapportage	10
3 Financiële rapportage	19
Bijlagen	28
Bijlage 1: Begrotingswijziging	29

Voorwoord

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2025. Via deze rapportage geven we inzicht in de stand van zaken van het lopende begrotingsjaar 2025. Het gaat hierbij om de voortgang van de doelstellingen en activiteiten uit de begroting 2025. Naar aanleiding hiervan kan worden bijgestuurd waar nodig (zowel beleidsmatig als financieel). Het financiële eindbeeld van de Voorjaarsnota 2025 vormt de financiële basis voor de Perspectiefnota 2026 en de Programmabegroting 2026-2029.

De maatschappelijke en financiële uitdagingen van de gemeente Hoeksche Waard zijn in 2025 onverminderd groot. Veranderd Rijksbeleid leidt tot onzekerheid en dwingt ons als gemeente tot het maken van onzekere keuzes of tussentijdse koerswijzigingen. Zo is het Nationaal Programma Landelijk Gebied, waar we ons in de Zomerrapportage 2024 nog op voorbereidden, inmiddels weer geschrapt, staat het draagvlak voor de Spreidingswet die op 1 februari 2024 nog altijd ter discussie, en blijven de financiële middelen uit het Gemeentefonds structureel achter bij de taken die aan gemeenten worden toebedeeld. Daarbij laten de prijsstijgingen die veel huishoudens ervaren ook ons als gemeente niet ongemoeid.

Ondanks deze uitdagingen kiest de gemeente Hoeksche Waard ervoor om de schouders eronder te zetten. Zo werken we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties aan een Toekomstvisie 2040, waarin we op diverse gebieden het beeld neerzetten van de gemeente die we willen zijn en willen worden. Deze visie wordt op korte termijn aan de raad voorgelegd.

Intussen blijven we ook op beleidsniveau en in de uitvoering niet stilzitten. We dragen ons steentje bij aan de opvang van mensen die hun land hebben moeten ontvluchten voor oorlog en geweld, en werken binnen de mogelijkheden aan de huisvesting van zij die hier mogen blijven. Tegelijkertijd sluiten we onze ogen niet voor de woningnood van onze eigen inwoners, zowel van ouderen als jongeren. We denken daarbij breder dan alleen het versneld huizen bouwen door dorpsgericht te werken, het voorzieningenniveau op peil te houden en hierbij samen op te trekken met onze inwoners. De recent geopende supermarkt in Goudswaard is hiervan een voorbeeld. Voor bedrijven werken we blijvend aan een gunstig ondernemersklimaat door aandacht te hebben voor grote en kleine noden, van netcongestie tot openingstijden en vergunningsverlening.

Dit alles kan niet zonder een solide ambtelijke organisatie. In lijn met de wens van de raad werken we actief aan het terugdringen van inhuur en het werven van vast personeel op de juiste plaats. Tegelijkertijd staat ook de organisatie niet stil in de doorontwikkeling. Om deze verder door te voeren, is het noodzakelijk om de formatie op specifieke plaatsen in de organisatie uit te breiden. Zo willen we onze kennis en capaciteit op ICT-gebied verstevigen en een been bijtrekken als het gaat om management en bestuursondersteuning en willen we bovenal extra middelen vrijmaken om onze dienstverlening richting de inwoners op peil te houden.

Om onze gemeente de mooie gemeente te houden die het is, moeten moeilijke financiële keuzes worden gemaakt. Het maken van die keuzes doen we niet lichtzinnig. Door transparant te werk te gaan en helder te communiceren, maken we op lokaal niveau het verschil.

Deze Voorjaarsnota laat een overwegend positief beeld zien op de diverse doelstellingen die in de programmabegroting 2025 zijn opgenomen. Dit betekent dat wij in zijn algemeenheid "op koers" liggen. Dit neemt niet weg dat wij ook de nodige "uitdagingen" hebben, onder meer veroorzaakt door de voortdurende dynamiek (krapte) op de arbeidsmarkt en prioriteiten die wij om die reden moeten stellen.

In de financiële rapportage van deze Voorjaarsnota zijn de autonome ontwikkelingen van bestaand beleid verwerkt. Daar waar budgetbijstellingen in 2025 een structurele doorwerking hebben in de jaren daarna, is de structurele doorwerking meerjarig verwerkt. De belangrijkste budgetaanpassingen in deze Voorjaarsnota

hebben betrekking op de actualisatie van de beheerplannen voor de openbare ruimte, het Water en Rioleringsprogramma en het meerjarenonderhoudsprogramma van de gemeentelijke gebouwen. Daarnaast is in deze Voorjaarsnota de structurele bijstelling opgenomen van de deelnemersbijdrage aan de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) op basis van de begroting 2026 van de DG&J. Verder hebben wij in deze Voorjaarsnota de uitkomsten van de meicirculaire 2025 verwerkt. Via de meicirculaire 2025 ontvangen gemeenten extra middelen van het Rijk voor de "demping" van de ravijnjaren en een compensatie voor de hogere prijsontwikkelingen. Daarnaast ontvangen gemeenten een extra compensatie voor de kosten van jeugdhulp, vanaf 2028 ontvangen gemeenten juist minder middelen voor de jeugdhulp als gevolg van aanvullende rijksbezuinigingen (Hervormingsagenda Jeugd). De meicirculaire 2025 van het Rijk zorgt voor verlichting in de jaren 2026 en 2027, maar biedt nog geen structurele oplossing, waardoor de zogenaamde 'ravijnjaren' in feite 2 jaar doorschuiven van 2026 naar 2028.

Verder is in deze Voorjaarsnota een aantal grotere investeringen opgenomen, met name voortvloeiend uit de geactualiseerde beheerplannen in de openbare ruimte (water en rioleringsprogramma, wegen) en investeringen op het gebied van onderwijshuisvesting (zie hoofdstuk 3.13). Tevens is uitvoering gegeven aan de eerder aangenomen motie rondom de harmonisatie van het buitensportaccommodatiebeleid, die voorziet in de aanleg van drie kunstgras voetbalvelden (NBSVV, ZBVH en Fortuna Be Quick).

In hoofdstuk 3 (Financiële rapportage) geven wij een nadere uiteenzetting van alle financiële effecten en hun ontstaansgrond.

1 Inleiding

Voor u ligt de Voorjaarsnota 2025 van gemeente Hoeksche Waard. Hierin geven wij inzicht in de voortgang van de geformuleerde doelstellingen en onderwerpen/activiteiten uit de (actuele) begroting 2025.

1.1 Algemeen

In de Voorjaarsnota 2025 wordt over de voortgang van de doelstellingen uit de Programmabegroting 2025 gerapporteerd. Wij rapporteren hierbij op programmaniveau over de belangrijkste afwijkingen op het gebied van het beleid en de financiën. Waar nodig stellen wij de raad voor om de begroting aan te passen. Naast tekorten worden ook overschotten op budgetten gemeld zodat de raad in de gelegenheid wordt gesteld om middelen alternatief aan te wenden. Hierbij maken we onderscheid in structurele en incidentele overschotten.

De Voorjaarsnota bevat de volgende onderdelen:

- *Samenvatting en toelichting*
Hier geven wij een beeld van de uitkomsten van de Voorjaarsnota en lichten wij de belangrijkste ontwikkelingen en verschillen toe.
- *Beleidsrapportage*
In de beleidsrapportage is per programma een verantwoording opgenomen over de voortgang van de maatschappelijke effecten, doelen en speerpunten uit de actuele programmabegroting. Hierover wordt gerapporteerd door middel van een indicator en waar nodig geven wij een toelichting.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

- *Financiële rapportage*
Hierin rapporteren wij over de afwijkingen van de Begroting en het Uitvoeringsprogramma investeringen, inclusief de mutaties op de reserves en voorzieningen. Hierbij hanteren wij de criteria die zijn vastgelegd in de Financiële Verordening.

1.2 Samenvattend beeld

Beleidsrapportage

Deze Voorjaarsnota laat een gunstig beeld zien op de realisatie van de doelstellingen die in de programmabegroting 2025 zijn opgenomen. In totaal wordt gerapporteerd over 73 maatschappelijke effecten, doelen en of speerpunten. Daarvan is 4% (grijs) gereed, 91% (groen) loopt volgens planning, 5% (oranje) staat onder druk en van geen van de doelen wijkt de uitvoering in negatieve zin af (rood). Wél merken wij hierbij op dat niet alle doelstellingen uit de begroting 2025 voldoende "smart" geformuleerd zijn, waardoor het rapporteren op de voortgang in voorkomende gevallen niet eenvoudig is. Voor de komende periode betreft dit een onderdeel wat wij verder moeten ontwikkelen om hiermee verdere sturing op onze doelstellingen te faciliteren.

Voortgang per programma:

Programma	Groen	Oranje	Rood	Gereed	Totaal
0 Bestuur en Ondersteuning	9	0	0	0 ✓	9
1 Veiligheid	9	0	0	0 ✓	9
2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	7	0	0	0 ✓	7
3 Economie	14	1	0	0 ✓	15
4 Onderwijs	6	0	0	0 ✓	6
5 Cultuur, Sport en Recreatie	5	1	0	0 ✓	6
6 Sociaal Domein	5	1	0	1 ✓	7
7 Volksgezondheid en Milieu	6	0	0	1 ✓	7
8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	5	1	0	1 ✓	7
Totaal	66	4	0	3 ✓	73

Financiële rapportage

Actueel financieel beeld voorafgaand aan Voorjaarsnota

In onderstaande tabel is de primitieve begroting 2025 weergegeven. Na de begroting heeft de raad een aantal begrotingswijzigingen vastgesteld. De begrotingswijzigingen, die effect hebben gehad op het begrotingssaldo, zijn in onderstaande tabel weergegeven.

(Bedragen x 1 mln)

Actueel financieel beeld voorafgaand aan Voorjaarsnota 2025		2025	2026	2027	2028
A	Begrotingssaldo primitieve begroting 2025-2028	-0,4	-4,7	-5,3	-5,6
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	0,5	0,0	0,0	0,0
I	Structureel begrotingssaldo op basis van primitieve begroting 2025-2028	0,0	-4,7	-5,3	-5,6
B	Tussentijdse begrotingswijzigingen:				
	17e BW 2024: SUVIS regeling scholen	0,2			
	26e BW 2024: Slotrapportage 2024	1,6	0,2	0,3	0,5
	1e BW 2025: Septembercirculaire 2024	0,5	0,6	0,7	0,6
	10e BW 2025: Aanpassen Dienstverleningsovereenkomst Bres	-0,5	-0,4	-0,4	-0,4
	Saldo tussentijdse begrotingswijzigingen	1,8	0,4	0,6	0,8
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	-1,1	0,0	0,0	0,0
II	Structureel saldo van de tussentijdse begrotingswijzigingen	0,7	0,4	0,6	0,8

Op basis van tussentijdse raadsbesluiten is het begrotingssaldo structureel bijgesteld met € 0,7 miljoen in 2025 en tussen de € 0,4 mln en € 0,8 mln in de jaren 2026 en verder. Ná verwerking van de tussentijdse begrotingswijzigingen is het structurele begrotingssaldo 2025-2028 als volgt:

(Bedragen x 1 mln)

Structureel begrotingssaldo vóór afgaand aan Voorjaarsnota 2025		2025	2026	2027	2028
C	Begrotingssaldo na tussentijdse begrotingswijzigingen (A+B)	1,4	-4,4	-4,7	-4,8
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	-0,6	0,0	0,0	0,0
III	Structureel begrotingssaldo na tussentijdse begrotingswijzigingen (I+II)	0,8	-4,4	-4,7	-4,8

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het structurele begrotingssaldo ná verwerking van de tussentijdse begrotingswijzigingen in 2025 € 0,8 miljoen bedraagt. Vanaf 2026 is sprake van een structureel begrotingstekort tussen de € 4,4 mln en € 4,8 mln.

Bovenstaand perspectief vormt de basis voor deze Voorjaarsnota. In deze Voorjaarsnota zijn de financiële consequenties verwerkt van ontwikkelingen in het bestaande beleid. De effecten hiervan zijn in onderstaande tabel weergegeven:

(Bedragen x 1 mln)

Voorjaarsnota 2025		2025	2026	2027	2028
D	Ontwikkelingen bestaand beleid (voorstellen Voorjaarsnota 2025)	0,8	2,0	1,6	-3,2
	Saldo ontwikkelingen bestaand beleid	0,8	2,0	1,6	-3,2
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	-1,5	0,0	0,0	0,0
IV	Structureel resultaat ontwikkelingen bestaand beleid	-0,7	2,0	1,6	-3,2

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de Voorjaarsnota op de jaarschijf 2025 weliswaar een positief effect heeft van € 0,8 miljoen op het (totale) begrotingssaldo, maar hierin zitten óók een aantal effecten van incidentele aard. Indien wij deze effecten hierop corrigeren, dan leidt dit tot een negatief structureel begrotingssaldo in 2025 van ongeveer -/- € 0,7 mln. Voor de jaren 2026 en 2027 is sprake van positieve structurele effecten van respectievelijk € 2,0 en € 1,6 mln. Vanaf 2028 zien wij een fors negatief structureel effect van -/- € 3,2 mln. Dit is met name het gevolg van de aanvullende rijksbezuinigingen op de jeugdzorg vanaf 2028 voortvloeiend uit de verwerking van de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

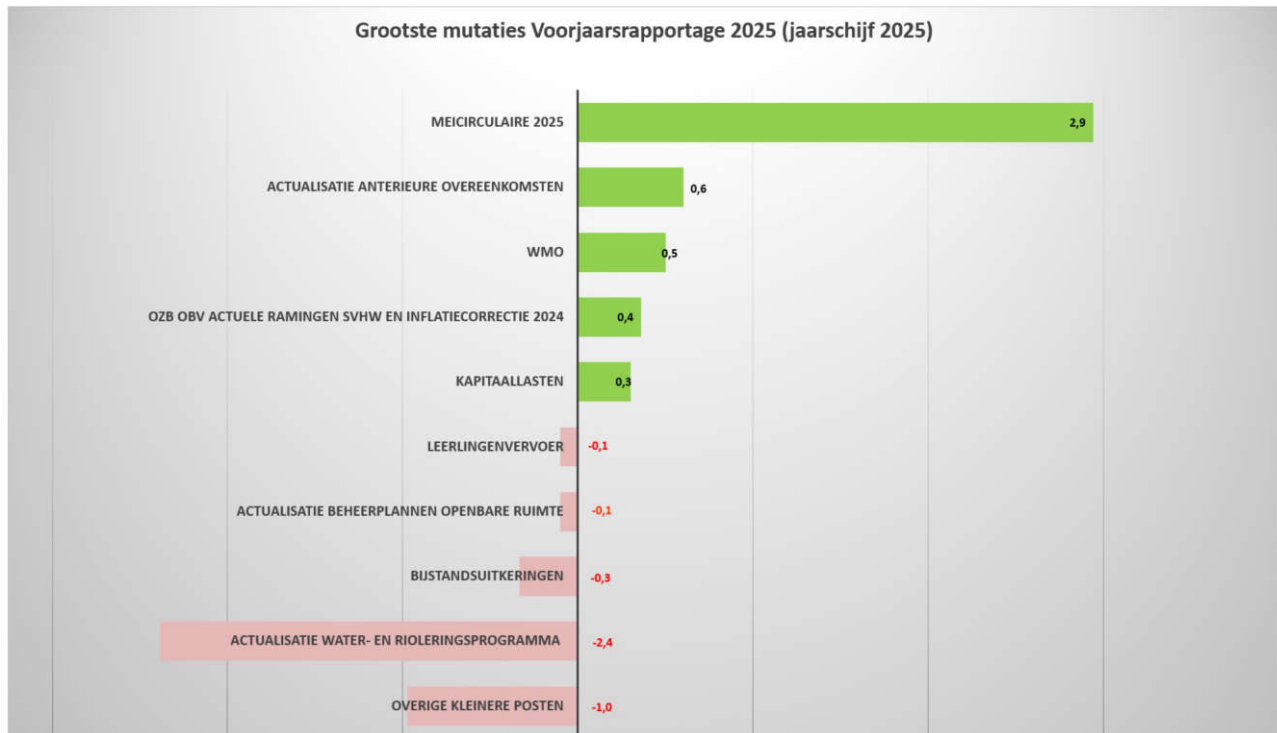
Grootste mutaties Voorjaarsnota (autonome ontwikkelingen)

In de Voorjaarsnota zijn op hoofdlijnen de volgende grote mutaties verwerkt in de exploitatie in de jaren 2025 tot en met 2028. De Voorjaarsnota bevat daarmee de begrotingsaanpassingen voor de jaarschijf 2025, inclusief de doorwerking van deze posten in de jaren daarna.

(Bedragen x 1 mln)

Omschrijving grootste posten	2025	2026	2027	2028
Effecten meicirculaire 2025 gemeentefonds	2,9	6,2	5,9	2,1
OZB obv actuele ramingen SVHW en inflatiecorrectie 2024	0,4	0,8	0,8	0,8
Dividend		0,4	0,4	0,4
Kapitaallasten	0,3	0,3	0,1	0,1
Inwonersbijdrage DG&J (jeugdhulp)		-2,8	-2,8	-2,8
Bijstandsuitkeringen	-0,3	-0,7	-0,7	-0,7
Actualisatie Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke gebouwen		-1,8	-1,8	-1,8
Actualisatie Beheerplannen openbare ruimte	-0,1	-0,4	-0,9	-1,4
Actualisatie Water- en rioleringsprogramma	-2,4	0,7	1,1	1,1
Uitbreiding Actief College / Hoeksch Lyceum / De Fontein			-0,1	-0,6
Leerlingenvervoer	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
Actualisatie anterieure overeenkomsten	0,6			
Wmo	0,5			
Overige kleinere posten	-1,0	-0,4	-0,2	-0,2
Totaal	0,8	2,0	1,6	-3,2

Schematisch geeft dit het volgende beeld:

Mutaties Voorjaarsnota per programma

Onderstaande tabel bevat de begrotingsaanpassingen die in deze Voorjaarsnota zijn opgenomen per programma voor de jaren 2025-2028.

(Bedragen x 1 mln)

Programma	2025	2026	2027	2028
0. Bestuur en ondersteuning	-0,1	-1,9	-1,9	-1,9
1. Veiligheid	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-3,4	-0,3	-0,0	-0,0
3. Economie	0,0	0,1	0,0	0,0
4. Onderwijs	-0,5	-0,3	-0,1	-0,4
5. Sport, cultuur en recreatie	-0,0	0,0	0,0	0,0
6. Sociaal domein	-0,4	-4,5	-3,6	-3,6
7. Volksgezondheid en milieu	0,0	-0,1	-0,1	-0,1
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0,6	0,1	0,1	0,1
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	4,6	9,1	7,3	2,9
Eindtotaal	0,8	2,0	1,6	-3,2

Uit de tabel blijkt dat de grootste mutaties op de budgetten zijn doorgevoerd op het onderdeel Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien. Hierin zien we de forse voordelen terug als gevolg van de verwerking van de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds.

Binnen programma 6. Sociaal Domein zien wij met name de structurele effecten terug van de extra deelnemersbijdrage aan de Dienst Gezondheid & Jeugd (-/- € 2,8 mln) op basis van de begroting 2026 van DG&J. Verder zijn in programma 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte de effecten van de actualisatie van een aantal beheerplannen in de openbare ruimte opgenomen. In programma 0. Bestuur en Ondersteuning zijn de effecten van het meerjarenonderhoudsprogramma gebouwen opgenomen.

Actueel financieel beeld na verwerking van Voorjaarsrapportage

Onderstaande tabel bevat het structurele begrotingssaldo na verwerking van de financiële aanpassingen in deze Voorjaarsrapportage.

(Bedragen x 1 mln)

Actueel financieel beeld na Voorjaarsnota 2025		2025	2026	2027	2028
E	Begrotingssaldo na Voorjaarsnota 2025 (C+D)	2,2	-2,3	-3,1	-7,9
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	-2,1	0,0	0,0	0,0
V	Structureel begrotingssaldo na Voorjaarsnota 2025 (III+IV)	0,1	-2,3	-3,1	-7,9

Uit de tabel blijkt dat ná verwerking van de Voorjaarsnota in 2025 sprake is van een klein structureel overschot van € 0,1 mln. Vanaf 2026 is sprake van een structureel begrotingstekort van -/- € 2,3 mln oplopend tot tot -/- € 7,9 mln vanaf 2028.

Meicirculaire 2025

Zoals hierboven toegelicht zijn de effecten uit de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds verwerkt in deze voorjaarsnota en tevens verwerkt in het financieel meerjarenperspectief 2026-2028. De meicirculaire heeft een (fors) gunstig effect op onze begroting. Via de meicirculaire ontvangen gemeenten extra middelen van het Rijk om het 'ravijn' enigszins te dempen. Daarnaast compenseert het Rijk gemeenten voor de forse loon- en prijsstijgingen en voor de stijgende kosten in de jeugdhulp. Daarentegen voert het rijk vanaf 2028 aanvullende maatregelen door op de jeugdhulp. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 3.11 van deze Voorjaarsnota.

Investeringsen

In deze Voorjaarsnota is een aantal grotere investeringen opgenomen met name voortvloeiend uit de geactualiseerde beheerplannen in de openbare ruimte (water- en rioleringsprogramma, wegen) en investeringen op het gebied van onderwijshuisvesting (zie hoofdstuk 3.13). Daarnaast is uitvoering gegeven aan de eerder aangenomen motie rondom de harmonisatie van het buitensportaccommodatiebeleid die voorziet in de aanleg van drie kunstgras voetbalvelden (NBSVV, ZBVH en Fortuna Be Quick). Hiervoor zijn nieuwe investeringen opgenomen en zijn een aantal andere investeringen ingezet ter dekking.

In totaliteit is in 2025 voor ongeveer € 7,8 mln aan extra investeringen opgenomen. De met deze investeringen samenhangende kapitaallasten (afschrijving en rente) zijn structureel verwerkt.

2 Beleidsrapportage

Per programma leggen wij verantwoording af over de voortgang van de maatschappelijke effecten, doelen en speerpunten uit de actuele programmabegroting. Hierover wordt gerapporteerd door middel van een indicator en waar nodig geven wij een toelichting.

✓	Gereed
■	Uitvoering loopt volgens planning en gestelde kaders
■	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
■	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Tot het programma Bestuur en Ondersteuning horen de taakvelden bestuur, burgerzaken (inclusief dienstverlening) en beheer overige gebouwen en gronden.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
0.1 Het realiseren van ambities door bestuurlijke en ambtelijke samenwerking.	0.1.1 Versterken samenwerking met inwoners en overheidsparticipatie.	2024 - 2026	■
	0.1.2 Versterken van triple-helix samenwerking.	2024 - 2026	■
	0.1.3 Blijven inzetten op de verbinding en samenwerking met de ons omliggende gemeenten op basis van een eigen agenda.	doorlopend	■
0.2 Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zijn tevreden over de professionele en persoonlijke dienstverlening.	0.2.1 De dienstverlening is voor iedereen toegankelijk.	doorlopend	■
	0.2.2 Correcte basisregistraties.	doorlopend	■
	0.2.3 We streven ernaar dat onze inwoners onze dienstverlening waarderen met een 8.	doorlopend	■
	0.2.4 Zoveel mogelijk een antwoord in het eerste contact.	doorlopend	■
0.3 Komen tot een integrale toekomstvisie voor de lange termijn (2040). Doel is om een gezamenlijke stip aan de horizon te krijgen waar de gemeente samen met de samenleving komt tot leidende principes die helpen bij het maken van beleidskeuzes in de toekomst.	0.3.1 Opleveren 'Verhaal van de Hoeksche Waard'.	april 2025	■
0.4 Een gemeenteraad in positie met behulp van optimale ondersteuning van de gemeenteraad conform het plan Raadsondersteuning.	0.4.1 Organiseren van adequate ondersteuning in kwaliteit door het organisatieonderdeel griffie, ondersteund en aangevuld door de reguliere bedrijfsvoeringsteams uit de ambtelijke organisatie in casu de PIJOFACH-taken.	doorlopend	■

2.2 Programma 1 Veiligheid

Tot het programma Veiligheid behoren de taakvelden crisisbeheersing en brandweer en openbare orde (inclusief handhaving) en veiligheid.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
1.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	1.1.1 We voeren 10 integrale controles/werkbezoeken uit waarmee we zorgen voor een eerlijk ondernemersklimaat en het verbeteren van de informatiepositie en bewustwording.	jaarlijks	
	1.1.2 We werken gebiedsgericht, waarmee we veiligheid verankeren in wijken en buitengebieden door o.a. het geven van voorlichting over veiligheidsvraagstukken en High Impact Crimes.	doorlopend	
	1.1.3 We beperken zo veel als mogelijk woonoverlast door casuïstiek tijdig en integraal te bespreken. De tafel 'Woonoverlast' biedt een platform om actualiteiten en casuïstiek periodiek met de juiste partners te bespreken. Inzet van buurtbemiddeling speelt daarbij een belangrijke preventieve rol. Om adequaat te handelen bij langdurige ernstige woonoverlast gebruiken we de mogelijkheden van de wet Woonoverlast.	doorlopend	
	1.1.4 We dragen bij aan het creëren van 2 JOP's waar bewoners samen kunnen komen.	jaarlijks	
	1.1.5 We zetten in op betrokkenheid van inwoners door aandacht te hebben voor hun inzet en dragen bij aan nabijheid en dorpsgericht werken.	doorlopend	
	1.1.6 We werken samen met de politie aan preventieve en repressieve acties ten aanzien van de verkeersveiligheid.	doorlopend	
1.2 We verstrekken vergunningen voor horeca en evenementen.	1.2.1 Naast schoon, heel en veilig dragen we ook bij aan vormen van vermaak. Evenementen in diverse stijlen en horeca maken hier deel van uit. We onderwerpen vergunningaanvragen onder andere aan veiligheidscriteria en bibob-toetsen. Daarnaast voeren we controles op basis van de Alcoholwet uit en schouwen we evenementen. Waar nodig volgen (bestuurlijke) waarschuwingen of maatregelen.	doorlopend	
1.3 We werken naast veilig ook aan "schoon" en "heel".	1.3.1 Het veiligheidsgevoel wordt ook versterkt door een schone omgeving waar herstel van kapot straatmeubilair snel plaats vindt. Onze handhavers (boa's) hebben een signaleringsfunctie, reageren op meldingen van overlast in de brede zin van het woord en zijn oren en ogen in de wijken en dorpen. We treden dienstverlenend op en handhaven waar nodig met boetes of bestuurlijke maatregelen.	doorlopend	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	1.3.2 We realiseren de invulling van 10 formatieplaatsen. In het najaar zetten we in op formatieuitbreiding van 10 naar 12 formatieplaatsen voor 2025. De invulling van de formatie maakt controle en handhaving beter.	2024	De twee extra formatieplaatsen zijn inmiddels gevuld

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

Tot het programma Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte behoren de taakvelden verkeer en vervoer, parkeren, recreatieve havens, economische havens en waterwegen, openbaar vervoer, wegen, openbaar groen en (openlucht) recreatie, riolering, afval en begraafplaatsen en crematoria.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
2.1 Iedere inwoner kan zich binnen het dorp van A naar B bewegen op duurzame, veilige wijze per auto, fiets of lopend.	2.1.1 Verkeersveiligheid binnen de dorpen verbeteren.	doorlopend	Wegen worden duurzaam veilig ingericht conform vastgestelde wegencategoriseringsplan. Hierbij is door de raad vastgesteld dat we meeliften op werkzaamheden in de openbare ruimte.
	2.1.2 Aantal (openbare) laadpalen binnen de dorpen vergroten.	doorlopend	Op dit moment leggen we de laadpunten vraag gestuurd aan. In 2024 wordt de Laadvisie ter vaststelling aangeboden. Hierin is ook proactieve plaatsing van laadpunten opgenomen.
	2.1.3 Verbeteren ontsluiting van de dorpen of verbeteren verbindingen binnen de dorpen.	doorlopend	
2.2 Iedere inwoner en ondernemer kan op duurzame, betrouwbare, veilige en frequente wijze per fiets, auto en openbaar vervoer naar de andere dorpen en steden in de omgeving.	2.2.1 Verbeteren verbindingen tussen de dorpen.	doorlopend	
2.3 Iedere inwoner en ondernemer maakt gebruik van de openbare ruimte om van te genieten, zich te bewegen en om elkaar te ontmoeten.	2.3.1 We richten de openbare ruimte klimaatbestendig in.	doorlopend	We voeren het vastgestelde uitvoeringsprogramma uit
	2.3.2 Versterken van de biodiversiteit en klimaatbestendigheid van de openbare ruimte.	doorlopend	Conform vastgestelde uitvoeringplannen klimaatadaptatie en biodiversiteit
	2.3.3 Wij houden in onze projecten en werkzaamheden rekening met integrale toegankelijkheid.	doorlopend	

2.4 Programma 3 Economie

Tot het programma Economie behoren de taakvelden economische ontwikkelingen, fysieke bedrijfsinfrastructuur, bedrijvenloket en bedrijfsregelingen en economische promotie.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
3.1 Betere ruimtelijke mogelijkheden voor bedrijven en instellingen.	3.1.1 Ruimte bieden voor circulaire, digitale en inclusieve activiteiten.	Doorlopend	
	3.1.2 Regionale en lokale beleidsontwikkeling, beleidsuitvoering en advisering (bedrijventerreinenstrategie incl. uitvoeringsprogramma).	Q2 2025 oplevering, daarna uitvoering.	
3.2 Meer kennisintensieve bedrijvigheid.	3.2.1 Stimuleren kennisintensieve bedrijvigheid en netwerken via o.a. accountmanagement, de Regio Deal en Economic Board.	Doorlopend	
3.3 Meer zakelijk en recreatief bezoek aan de Hoeksche Waard.	3.3.1 (Evaluatie) Gebiedsmarketing en stimuleren toeristische aantrekkelijkheid.	2025 e.v.	
3.4 Profileren en positionering Hoeksche Waard.	3.4.1 Als onderdeel van het verhaal Hoeksche Waard het uitwerken van een perspectief/visie op de Hoeksche Waard als agrarische gemeente.	Wordt onderdeel van Toekomstvisie Hoeksche Waard.	Perspectief/visie op de Hoeksche Waard als agrarische gemeente wordt onderdeel van de Toekomstvisie Hoeksche Waard.
3.5 Sterker ondernemersklimaat.	3.5.1 Stimuleren publiek/private samenwerking en alliantievorming.	Doorlopend	
	3.5.2 Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt en stimuleren ondernemerschap door actualisatie arbeidsmarktagenda en uitvoeringsprogramma.	Doorlopend	
	3.5.3 Faciliteren van bedrijvigheid, starters en ondernemerschap in de Hoeksche Waard (SOB-H HW/Startsmart).	Doorlopend	
3.6 Versterken welzijn en welvaart via recreatie en toerisme.	3.6.1 Goede en frequente vervoersverbindingen over water en tussen stad en land.	2025 e.v.	In verband met de (financiële) problemen bij een belangrijke exploitant van vaarverbindingen staat het behoud van de vaarverbindingen "Rhoons Veer" en "Puttersveer" onder druk. Samen met onze partners (gemeenten en recreatieschap) onderzoeken we oplossingsrichtingen, waaronder een nieuwe aanbesteding.
	3.6.2 Aanbod ontwikkelen met en voor jongeren en jeugd.	2025 e.v.	
	3.6.3 Aantrekkelijke en duurzame verblijfsaccommodaties.	2025 e.v.	
	3.6.4 Beweegvriendelijke buitenruimte.	2025 e.v.	
	3.6.5 Uitbreiden aanbod voor waterrecreatie, dagrecreatie en evenementen.	2025 e.v.	
	3.6.6 Samenwerking en alliantievorming.	2025 e.v.	
	3.6.7 Aanbodversterking en ontwikkelingen met themalijnen.	2025 e.v.	

2.5 Programma 4 Onderwijs

Tot het programma Onderwijs behoren de taakvelden openbaar basisonderwijs, onderwijshuisvesting en onderwijsbeleid en leerlingzaken.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
4.1 Alle kinderen krijgen onderwijs in een duurzame en gezonde schoolomgeving.	4.1.1 We zorgen in nauwe samenwerking met de scholen voor goede onderwijshuisvesting door uitvoering van o.a. het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.	2025-2030	
4.2 Iedere Hoeksche Waarder krijgt de kans om zich, ongeacht zijn of haar achtergrond, via (voorschools) onderwijs te ontwikkelen tot wie hij of zij kan of wil zijn.	4.2.1 We bevorderen kansengelijkheid in de voorschoolse periode en in het onderwijs door o.a. zoveel mogelijk peuters met een VVE-indicatie te bereiken en te laten deelnemen aan het VVE-programma en door het faciliteren van het onderwijs voor nieuwkomers.	2025-2028	
	4.2.2 We faciliteren (mede) de thuiszittersaanpak Hoeksche Waard.	2025	
	4.2.3 We zorgen ervoor dat zoveel mogelijk jeugdigen deelnemen aan onderwijs en met een startkwalificatie van school komen o.a. door het voldoende faciliteren van DG&J/Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten.	2025	
	4.2.4 We zetten de samenwerking met partners in het realiseren van kwalitatief goede VVE en kinderopvang voort door o.a. de inzet van een pedagogisch beleidsmedewerker VVE en het faciliteren van deskundigheidsbevordering voor de kinderopvang.	2025-2028	
	4.2.5 We bevorderen de kansengelijkheid in het onderwijs door bij te dragen aan leesbevordering en leesmotivatie vanuit het NPO budget door meer "bibliotheken op school" te realiseren.	2025	

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Tot programma Sport, Cultuur en Recreatie behoren de taakvelden sportbeleid en activering, sportaccommodaties, cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie, musea, cultureel erfgoed en media. Ook het subsidiebeleid en welzijnswerk zijn in dit programma ondergebracht.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
5.1 Alle Hoeksche Waarders hebben toegang tot informatie.	5.1.1 We stimuleren en faciliteren een vitaal en maatschappelijk betrokken netwerk van gecertificeerde en vrijwilligersbibliotheken.	Doorlopend	
5.2 Behoud en ontwikkelen van cultureel erfgoed in de Hoeksche Waard.	5.2.1 Restauratie en nieuwbouw van Fort Buitensluis.	2025 – 2026	De ontwikkelingen en uitvoering van (deel)projecten verlopen langzamer dan verwacht. Dit heeft onder

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
			andere te maken met middelen en beschikbare capaciteit. Daarnaast geeft het aanwijzen als gemeentelijk monument een extra toetsingskader en mogelijke beperking op eerder gemaakte plannen.
5.3 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn.	5.3.1 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	Doorlopend	
	5.3.2 We stimuleren onderlinge samenwerking en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen door uitvoering te geven aan de (verlengde) uitvoeringsagenda van de cultuurnota en de erfgoednota.	2025 – 2026, Geldt ook voor nota sport en bewegen.	
5.4 We stimuleren en faciliteren beweging, ontmoeting, sport en cultuur o.a. door voldoende accommodaties en voorzieningen.	5.4.1 Het voorkomen of uitstellen van zorg door preventie en het bevorderen van een gezonde leefstijl door o.a. inzet vanuit het Lokaal Sportakkoord.	2025 e.v.	
	5.4.2 We stimuleren en faciliteren vitale en maatschappelijk betrokken verenigingen o.a. door de inzet van de combinatiefunctionarissen.	2025 e.v.	

2.7 Programma 6 Sociaal Domein

Tot het programma Sociaal Domein behoren de taakvelden samenkracht en inwonersparticipatie, wijkteams, inkomensregelingen, begeleide participatie, arbeidsparticipatie, maatwerkvoorzieningen (Wmo), maatwerkdienstverlening 18+, maatwerkdienstverlening 18-, geëscaleerde zorg 18+ en geëscaleerde zorg 18-.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
6.1 Alle inwoners, ondernemers en bezoekers van de Hoeksche Waard voelen zich veilig.	6.1.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a. - Het voortzetten van het netwerkoeverleg Jeugd. - Het doorontwikkelen van Veilig opgroeien is teamwork. - Te werken aan de landelijke ontwikkelingen zoals Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. - Regionale samenwerking op ontwikkeling naar vernieuwd Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang.	2025 - 2027	De activiteiten genoemd onder 6.1.1 hebben allen hun eigen tijdspad. Sommige activiteiten zijn al eerder gestart en andere activiteiten moeten nog gestart worden.
6.2 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te	6.2.1 We stimuleren samenredzaamheid en participatie van de inwoners in de dorpen o.a. door: - Uitvoering te geven aan een visie Samen Leven. - Uitvoering te geven aan de Wonen Welzijn Zorg uitvoeringsagenda.	2025-2027	De activiteiten genoemd onder 6.2.1 hebben allen hun eigen tijdspad. Sommige activiteiten zijn al eerder gestart en andere activiteiten moeten nog gestart worden. Vertraging zit er op het realiseren van de Jops. Dit heeft diverse redenen,

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	- Onze jongerenparticipatie door te ontwikkelen. - Uitvoering te geven aan de Mantelzorgagenda. - Uitvoering te geven aan de agenda Complex Maatschappelijke Zorg. - Opstellen van een Lokaal Plan Beschermd Thuis en daar uitvoering aan te geven vanaf 1 januari 2025. - Werken aan beschikbare, bereikbare en betaalbare zorg (Transformatieagenda WMO). - Opstellen van een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord. - Participeren in het Integraal Zorgakkoord. - Uitvoering te geven aan de Hervormingsagenda Jeugd. - De evaluatie aan het transformatieplan jeugd te gebruiken voor verdere ontwikkeling op jeugd zoals doorontwikkeling jeugdteam en 0-100 teams en verdere beleidsontwikkeling jeugd. - Realiseren van jongerenontmoetingsplekken.		waaronder de lange trajecten rondom participatie en het verkrijgen van vergunningen.
6.3 Hoeksche Waarders hebben laagdrempelig, tijdig en adequaat toegang tot herkenbare hulp en ondersteuning in de buurt.	6.3.1 We faciliteren en stimuleren een preventieve werkwijze, evenals preventieve én curatieve activiteiten door o.a. gebiedsgerichte samenwerking te faciliteren vanuit onze rol als opdrachtgever.	2025 e.v.	
	6.3.2 We helpen inwoners met het vinden van een weg in alle regelingen door o.a.: - Heldere informatievoorziening over mogelijkheden en voorzieningen waar mensen gebruik van kunnen maken. - Het versterken van de sociaal sterke basis. - Ontwerp 0-100 teams. Hierin is er aandacht voor mogelijkheden tot: - gebiedsgerichte samenwerking. - normaliseren en verbondenheid. - centrale toegang voor alle zorgvragen. - samenvoegen van 18-/18+. - versterken van de onderste lagen van de Pyramide. - expertise naar de voorkant halen.	2025 e.v.	
	6.3.3 We stimuleren en faciliteren (het gebruik van) algemene en collectieve voorzieningen boven maatwerkvoorzieningen door o.a.: - De toegang tot lokale (in)formele voorzieningen centraal in te richten met kundige professionals. - Inzicht en overzicht te creëren op het bestaande voorzieningenaanbod en de lokale ontwikkelingen om te kunnen sturen op de inzet van de juiste voorzieningen.	2025 e.v.	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
6.4 Inwoners ervaren bestaanszekerheid en zijn, waar nodig met ondersteuning, zelfredzaam en dragen naar vermogen bij door middel van werk of vrijwilligerswerk.	6.4.1 Duurzame uitstroom naar de arbeidsmarkt middels ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben bij het zoeken naar werk.	Doorlopend	Doorlopend
	6.4.2 Voorkomen van problematiek op financieel gebied zodat inwoners mee kunnen blijven doen in onze samenleving door het opstellen van een beleidsplan Armoede en Schulden om inwoners te ondersteunen in financiële zelfredzaamheid.	2025 - 2028, Grondslag speerpunt in beleidsplan.	✓ Per 1 januari 2025 is het beleidsplan 'Waard om mee te doen' in werking getreden. De in dit beleidsplan genoemde activiteiten hebben allen hun eigen tijdsplan. Sommige activiteiten zijn al gestart en andere activiteiten moeten nog gestart worden.

2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Tot het programma Volksgezondheid en Milieu behoren de taakvelden volksgezondheid en milieubeheer (inclusief duurzame energie).

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
7.1 Een sociaal en verbonden Hoeksche Waard, waar inwoners naar elkaar omzien en iedereen zichzelf mag zijn. Iedere inwoner van de Hoeksche Waard van jong tot oud en ongeacht waar de wieg staat heeft de kans om een gezond en veilig leven te leiden en zich te ontwikkelen om naar vermogen mee te doen in de samenleving.	7.1.1 We stellen een nota publieke gezondheid 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2028	
	7.1.2 We stellen een preventie- en handhavingsplan Alcohol 2024 – 2027 op en geven daar uitvoering aan.	2024 - 2027	✓ 2024-2028 looptijd
	7.1.3 We stellen een integraal uitvoeringsprogramma Gezond en Actief Leven Akkoord op en voeren dat uit.	2024 - 2026	
7.2 In 2050 is de Hoeksche Waard klimaatneutraal.	7.2.1 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Circulaire Economie (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een circulaire Hoeksche Waard.	2024-2026	
	7.2.2 We voeren het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard richting energieneutraal (2022 – 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een energieneutrale Hoeksche Waard.	2024-2026	
	7.2.3. We voeren het uitvoeringsprogramma 'Hoeksche Waard klimaatadaptief (2022 - 2026)' uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de beweging te maken naar een klimaatrobuste Hoeksche Waard.	2025 - 2026	
	7.2.4. We voeren het uitvoeringsprogramma biodiversiteit Hoeksche Waard (2022 - 2030) uit en stimuleren daarmee inwoners en ondernemers om de	2025 - 2030	

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
	beweging te maken naar een grotere biodiversiteit in de Hoeksche Waard.		

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Tot het programma Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening behoren de taakvelden ruimtelijke ordening, grondexploitatie (anders dan bedrijventerreinen), wonen en bouwen.

Voortgang

Wat willen we bereiken Maatschappelijk effect / doel	Wat gaan we ervoor doen Subdoel / Speerpunt	Planning	Stand van zaken
8.1 Actueel woonbeleid.	8.1.1 Woonvisie actualisatie (implementatie in Omgevingsvisie en daarnaast opstellen volkshuisvestelijk programma).	dec 2026	Proces opstellen programma volkshuisvesting gestart (jan 25)
8.2 Behoud van jonge huishoudens en instroom van jonge huishoudens faciliteren om de demografische balans te behouden.	8.2.1 Behoud van jonge huishoudens en faciliteren instroom.	doorlopend	De trend dat het zich meer (jongere) huishoudens in de Hoeksche Waard vestigen dan vertrekken zet zich naar verwachting door in 2025.
8.3 Een continue toevoeging van 500 woningen per jaar aan de woningvoorraad om te voldoen aan de vraag.	8.3.1 Voortgang behouden en versnellen woningbouwproductie.	doorlopend	Conform behoefte en ambitie wordt gestreefd naar een productie van 500 woningen per jaar. Naar verwachting van gemeente en betrokken partijen zal dit jaar het aantal gereedmeldingen rond de 300 woningen liggen.
8.4 Een kwalitatief woningbouwprogramma met de juiste woning op de juiste plek, conform de WWZ-visie.	8.4.1 Activiteiten ter realisatie van onze doelstelling 'de juiste woning op de juiste plek', waaronder woningbouw van voldoende betaalbare woningen en huisvesting voor ouderen en overige aandachtsgroepen.	doorlopend	Het woningbouwprogramma is in lijn met de Woondealafspraken o.a. omtrent aantallen en prijssegmenten. In het eerste kwartaal van 2025 is het woningbouwprogramma in de vorm van een bouwkaart gedeeld.
8.5 Het grondbeleid inzetten als een middel om onze (ruimtelijke) opgaven en doelstellingen te verwezenlijken.	8.5.1. De Nota Kostenverhaal wordt geactualiseerd met oog op een effectief grondbeleid.	september 2025	In 2024 is gestart met het opstellen van een nieuwe nota/programma kostenverhaal. In Q3 van 2025 wordt deze ter vaststelling aangeboden
8.6 Inwerkingtreding omgevingswet.	8.6.1 Realisatie van een gebiedsdekkend omgevingsplan.	dec 2031	In 2023 is gestart met het omgevingsplan buitengebied als eerste stap richting het gebiedsdekkend omgevingsplan. Verwachting is dat een gebiedsdekkend omgevingsplan in 2032 haalbaar is.
8.7 Woningbehoefteonderzoek	8.7.1 In navolging van de provinciale prognoses wordt de gemeentelijke woningbehoefteprognose geactualiseerd.	dec 2024	Woningbouwbehoefteonderzoek vastgesteld (17 sept 2024)

3 Financiële rapportage

In de Voorjaarsnota 2025 stellen wij de bestaande budgetten en investeringskredieten uit de actuele Programmabegroting 2025 bij. In de navolgende hoofdstukken vindt u een totaaloverzicht van de mutaties per programma. Per programma is een toelichting de mutaties opgenomen. Zoals vastgelegd in de Financiële verordening geven wij in de Voorjaarsnota een toelichting op alle afwijkingen groter dan € 250.000,-.

De budgetten en investeringskredieten actualiseren wij in deze Voorjaarsnota. Hiervan maken wij een begrotingswijziging in 2025 (zie bijlage 1).

3.1 Programma 0 - Bestuur en Ondersteuning

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
0.1 Bestuur	-61	59	59	59	-
0.2 Burgerzaken	-13	0	0	0	-
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	23	-1.982	-1.931	-1.912	Onlangs zijn de meerjaren-onderhoudsplannen (mjop) geactualiseerd, waarbij nu voor alle gemeentelijke panden een mjop is opgesteld. Gezien de financiële uitdagingen ('ravijnjaren') houden wij vooralsnog rekening met een extra onderhoudsbijdrage aan Bres gebaseerd op 80% van de lasten uit de actuele MJOP's. Wij onderzoeken de komende periode welke panden wij kunnen afstoten en welke panden eventueel op een lager onderhoudsniveau kunnen worden onderhouden. Indien achteraf blijkt dat de bijdrage aan Bres (obv 80%) niet toereikend zou zijn, dan verantwoorden wij zonodig een eventuele aanvulling op de onderhoudsbijdrage (achteraf obv nacalculatie) in de tussentijdse rapportage ten laste van de algemene middelen. Het risico op een eventuele afrekening (achteraf obv nacalculatie) nemen wij op in de risicoparagraaf en in het weerstandsvermogen. De komende jaren beoordelen wij, mede op basis van het vervolgonderzoek, of de onderhoudsbijdrage gebaseerd op 80% eventueel bijgesteld zou moeten worden.
Eindtotaal	-51	-1.923	-1.871	-1.853	

3.2 Programma 1 - Veiligheid

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	-152	-152	-152	-
1.2 Openbare orde en veiligheid	-62	-0	-0	-0	-
Eindtotaal	-62	-152	-152	-152	

3.3 Programma 2 - Verkeer, Vervoer en Openbare ruimte

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					Als het gaat om het beheer en onderhoud van de openbare ruimte was er in de afgelopen jaren o.a. flinke inflatie en grote schaarste in de arbeidsmarkt. Dit betekent dat de prijzen die we moeten betalen voor materialen en aannemers gestegen zijn binnen het vastgestelde beleid i.r.t. het reguliere beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Denk hierbij aan o.a. het baggeren, de wegen en de openbare verlichting. De huidige beschikbare exploitatiebudgetten en investeringskredieten zijn hiervoor niet toereikend.
2.1 Verkeer en vervoer	-150	-121	-297	-507	
2.2 Parkeren	-0	-0	-0	0	-
2.3 Recreative havens	2	53	-10	-12	-
2.4 Economische havens en waterwegen	-5	-103	-203	-202	-
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	-
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-356	-196	-199	-198	Vanuit de meicirculaire 2025 ontvangen wij in 2025 middelen in het kader van natuurprojecten. Hiervoor zetten wij een budget (-/- 0,3 mln) weg op dit taakveld. De inkomsten hiervan zijn verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds op het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien".
7.2 Riolering	-2.848	179	775	958	Deze bijstelling is het gevolg van de de bijstelling van het Water en Rioleringsprogramma, conform raadsbesluit van 27 mei 2025. In het WRP zijn bestaande investeringen uit 2025 doorgeschoven en zijn investeringen in 2026 en verder toegevoegd. Dit leidt tot een lager btw voordeel in 2025 en tot voordelen in de jaren vanaf 2026.
7.3 Afval	-47	-74	-74	-74	-
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	1	-0	-0	-0	-
Eindtotaal	-3.404	-262	-8	-36	

3.4 Programma 3 - Economie

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0	-
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0	-
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-0	-0	-9	-12	-
3.4 Economische promotie	7	51	51	30	-
Eindtotaal	7	51	42	18	

3.5 Programma 4 - Onderwijs

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
4.1 Openbaar basisonderwijs	-0	0	0	0	-
4.2 Onderwijshuisvesting	-477	-9	138	-178	In 2025 dienen wij in het kader van onderwijshuisvesting een aantal investeringen te doen. Deze investeringen zijn afzonderlijk toegelicht in hoofdstuk 3.13 van deze Voorjaarsnota. In 2025 houden wij rekening met kosten voor huur van tijdelijke noodlokalen (-/- € 0,2 mln). Daarnaast is sprake van diverse onderzoekskosten in het kader van huisvesting onderwijs (-/- € 0,1 mln).
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-53	-250	-250	-250	Als gevolg van de nieuwe Europese aanbesteding van het leerlingenvervoer moeten wij de budgetten bijstellen als gevolg van gestegen tarieven van vervoerders.
Eindtotaal	-530	-259	-111	-428	

3.6 Programma 5 - Sport, Cultuur en Recreatie

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
5.1 Sportbeleid en activering	-58	-58	-58	-16	-
5.2 Sportaccommodaties	125	51	48	39	-
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-90	-1	-1	-2	-
5.5 Cultureel erfgoed	-0	-0	-0	-0	-
5.6 Media	21	21	21	21	-
Eindtotaal	-2	13	10	41	

3.7 Programma 6 - Sociaal Domein

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-153	4	-46	-30	-
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	57	57	57	0	-
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-95	-77	-52	-52	-
6.3 Inkomensregelingen	-374	-721	-671	-671	Bij de slotrapportage 2024 hebben wij in het kader van de bijstand zowel de uitgavenbudgetten als de rijksbijdrage (zgn BUIG-gelden) bijgesteld voor 2025. Meerjarig (2026 en verder) hebben wij de budgetten nog niet bijgesteld. Op basis van de laatste beschikking van het Rijk rondom de Buig-middelen, verlagen wij de rijksbijdrage met € 0,3 mln in 2025 en verhogen deze met € 0,6 mln in de jaren daarna. Op basis van het aantal cliënten eind 2024, de verwachte ontwikkeling van de cliëntenportefeuille (landelijke prognoses) én het feit dat wij meerjarig de budgetten bij de slotrapportage nog niet hebben aangesloten op de omvang van de cliëntenportefeuille, stellen wij ook de uitgavenramingen meerjarig bij in de begroting (-/- € 1,3 mln.). Per saldo leiden de bijstellingen in de inkomsten (+/- € 0,6 mln) en uitgaven (-/- € 1,3 mln) tot een bijstelling van ongeveer -/-€ 0,7 mln vanaf 2026. In de Kadernota 2026 hebben wij daarom een doelstelling opgenomen om de uitstroom te bevorderen om hiermee de financiële druk op de bijstand te verlagen.
6.4 WSW en beschut werk	-393	-352	-361	-353	Vanuit de meicirculaire 2025 ontvangen wij in 2025 middelen in het kader van de Participatie. Hiervoor zetten wij een budget (-/- 0,4 mln) weg op dit taakveld. De inkomsten hiervan zijn verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds op het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien".
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-295	-923	0	0	Woonvoorzieningen zijn lastig te begroten, omdat er onverwachts altijd ineens een hele complexe / grote (en dure) verbouwing nodig kan zijn. Het feit dat er een dubbele vergrijzing plaats vindt in de Hoeksche Waard in combinatie met het woningtekort maakt dat er meer woningaanpassingen nodig zijn. Om die reden stellen wij in 2025 het budget met -/- 0,3 mln bij. Daarnaast is in de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage uitgesteld naar 2027. De eerder in 2026 opgenomen extra eigen bijdragen Wmo verlagen wij nu. Dit leidt op dit taakveld tot een nadeel in 2027 van -/- € 0,9 mln. Het rijk compenseert dit nadeel volledig via de algemene uitkering. Deze bijdrage is verantwoord op taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds op het onderdeel "Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien". Per saldo daarmee neutraal.
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-120	0	0	0	-
6.712 Begeleiding (Wmo)	908	0	0	0	Voor begeleiding (en dan met name individuele begeleiding) wordt strenger geïndiceerd en meer doorverwezen naar het voorliggend veld, het eigen netwerk of waar mogelijk de eigen kracht. Veel van de aflopende indicaties in 2025 worden opnieuw onderzocht en een groot deel daarvan wordt verlaagd of zelfs helemaal gestopt. Dit maakt dat we minder uitgeven dan verwacht (€ 0,6 mln). Daarnaast verwachten wij in 2025 opnieuw een vergoeding voor overbruggingszorg van € 0,3 mln. In 2023 hebben de samenwerkende gemeenten voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang besloten om een financiële vergoeding voor overbruggingszorg uit te keren aan de gemeente voor 2024 en 2025. De vergoeding is bedoeld om de inzet van Wmo-begeleiding te compenseren. Na het afgeven van de beschikking voor beschermd wonen door centrumgemeente Nissewaard, bleek vaak een wachttijd voordat er daadwerkelijk plaats was in een beschermd wonen voorziening. Om ervoor te zorgen dat de

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
					situatie van de wachtende inwoner niet verslechterde, werd Wmo-begeleiding ingezet (ter overbrugging). Naar verwachting wordt na 2025 de overbruggingszorg/Wmo-begeleiding contractueel ingekocht door centrumgemeente Nissewaard in opdracht van de samenwerkende gemeenten in de regio Zuid-Hollandse Eilanden.
6.751 Jeugdhulp ambulant	85	85	85	85	-
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-1.479	-1.479	-1.479	Op basis van de concept begroting 2026 van de DG&J (raad 27-5-2025) stellen wij de deelnemersbijdrage aan DG&J bij met in totaal € 2,8 mln (verdeeld over meerdere taakvelden w.o. TV7.1 onder programma 7).
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-1.000	-1.000	-1.000	
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-500	-500	-500	
6.792 PGB Jeugd	0	200	200	200	
6.821 Jeugdbescherming	0	200	200	200	
Eindtotaal	-381	-4.507	-3.568	-3.601	

3.8 Programma 7 - Volksgezondheid en Milieu

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
7.1 Volksgezondheid	10	-100	-100	-100	-
7.4 Milieubeheer	0	0	0	0	-
Eindtotaal	10	-100	-100	-100	

3.9 Programma 8 - Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit programma

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
8.3 Wonen en bouwen	-0	50	50	50	-
					Betreft actualisatie anterieure overeenkomsten, waaronder grondverkoop, bijdrage van derden en capaciteit).
8.1 Ruimte en leefomgeving	609	-3	-4	0	
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	10	5	18	27	-
Eindtotaal	619	52	63	77	

3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

In onderstaande tabel zijn de budgetbijstellingen opgenomen die betrekking hebben op dit onderdeel.

(Bedragen x €1.000)

Taakveld	2025	2026	2027	2028	Toelichting
0.4 Overhead	-44	-129	-137	-198	-
0.5 Treasury	321	816	149	-368	Wij verhogen de dividendinkomsten Stedin met € 0,4 mln vanaf 2026 op basis van het ondernemingsplan van Stedin. Daarnaast actualiseren wij de rentelasten op basis van de geactualiseerde (fasering van de) investeringsplanning.
0.61 OZB woningen	140	561	561	561	De belastingtarieven 2024 indexeerden wij vorig jaar met 3,3% conform het inflatiecijfer pBBP (prijs bruto binnenlands product) uit de septembercirculaire 2023 van het rijk. De raad besloot eerder om het verschil tussen het gehanteerde inflatiecijfer en het daadwerkelijk gerealiseerde inflatiecijfer na afloop van het boekjaar te corrigeren in het belastingtarief van het daaropvolgende boekjaar op basis van de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau (CPB). Uit deze ramingen van het CPB (kernegegevenstabel raming februari 2025) blijkt dat het pBBP over 2024 5,1% bedraagt. Het verschil is 1,8%. Met dit percentage worden de ozb tarieven in de begroting 2026 aanvullend verhoogd voor de jaren 2026 en verder.
0.62 OZB niet-woningen	251	251	251	251	Periodiek stellen wij de ozb ramingen bij op basis van de ramingen die wij van het SVHW ontvangen. Afgelopen jaren zien wij baten (afrekeningen) over voorgaande jaren, welke wij niet hadden voorzien én waarop wij de ramingen waren bijgesteld. Op basis van ervaringscijfers over afgelopen jaren anticiperen wij daarom nu al op mogelijke afrekeningen van ozb en passen wij hierop onze ramingen bij.
0.64 Belastingen overig	133	67	71	73	-
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	3.799	7.544	6.374	2.538	De effecten uit de meicirculaire 2025 van het gemeentefonds zijn verwerkt in deze voorjaarsnota en tevens verwerkt in het financieel meerjarenperspectief 2026-2028. De meicirculaire heeft een (fors) gunstig effect op onze begroting. Via de meicirculaire ontvangen gemeenten extra middelen van het Rijk om het 'ravin' enigszins te dempen. Daarnaast compenseert het Rijk gemeenten voor de forse loon- en prijsstijgingen en voor de stijgende kosten in de jeugdhulp. Daarentegen voert het rijk vanaf 2028 aanvullende maatregelen door op de jeugdhulp. Voor verdere toelichting verwijzen wij naar hoofdstuk 3.11 van deze Voorjaarsnota.
Eindtotaal	4.600	9.110	7.269	2.857	

3.11 Gemeentefonds

Meicirculaire 2025

Eind mei 2025 is de meicirculaire 2025 gepubliceerd. De uitkomsten van deze circulaire is meerjarig verwerkt in het financieel meerjarenperspectief 2025-2028. Via de meicirculaire 2025 ontvangen gemeenten extra middelen van het Rijk voor de "demping" van de ravijnjaren en een compensatie voor de fors hogere prijsontwikkelingen. Daarnaast ontvangen gemeenten een extra compensatie voor de kosten van jeugdhulp, vanaf 2028 ontvangen gemeenten juist minder middelen voor de jeugdhulp als gevolg van aanvullende rijksbezuinigingen (Hervormingsagenda Jeugd). Dit heeft per saldo het volgende effect op de begrotingssaldi 2025-2028.

(Bedragen x €1 mln)

Progr	Omschrijving	2025	2026	2027	2028
Alg Dek	A. Demping ravijnjaren		1,6	1,9	1,9
Alg Dek	B. Compensatie jeugdhulp (incl stelpost € 1,1 mln vanaf 2028 obv richtlijn provincie)	1,6	3,6	3,4	0,1
Alg Dek	C. Compensatie lonen en prijzen	1,5	6,1	6,2	5,9
Alg Dek	D. Extra middelen voor taakmutaties: participatie (vanaf 2025 € 0,4 mln.) en impulsbudget sociale infrastructuur (vanaf 2025 € 0,1 mln) en eenmalig natuur bij energieprojecten in 2025 (€ 0,3 mln.)	0,9	0,5	0,5	0,5
Alg Dek	E. Extra middelen ivm uitstel inkomensafhankelijke bijdrage Wmo van 2026 naar 2027		0,9		
Alg Dek	F. Overige mutaties (ruimte onder bcf plafond / mutaties aantallen woningen etc.)	0,6	0,1	-0,3	-0,9
Totaal extra middelen via meicirculaire 2025		4,5	12,7	11,7	7,5
P2/P6/Alg Dek	G. Inzet middelen voor loon-/prijscompensatie en taakmutaties	-1,6	-5,7	-5,8	-5,5
P6	H. Vervallen van de extra eigen bijdrage Wmo in 2026		-0,9		
Effect op begrotingssaldo		2,9	6,2	5,9	2,1

Toelichting

A. Het rijk heeft middelen toegevoegd om de ravijnjaren te 'dempen'.

B. Gemeenten ontvangen een compensatie voor de stijgende kosten in de Jeugdhulp. Vanaf 2028 voert het Rijk echter aanvullende maatregelen door. Gemeenten mogen volgens de richtlijn van de Toezichthouders de besparingen 'Eigen bijdrage Jeugdzorg' en 'Sturen op trajectduur jeugdzorg' budget neutraal verwerken door voorlopig een stelpost (€ 1,1 miljoen) op te nemen vanaf 2028. Achtergrond hiervan is dat, indien het rijk de maatregelen niet doorvoert die tot besparingen bij gemeenten leiden, gemeenten alsnog worden gecompenseerd.

C./D./G. Het rijk voegt extra middelen toe aan het gemeentefonds ter compensatie voor stijging van lonen en prijzen en voor taakmutaties. Hiervoor nemen wij budget op om de indexering van de uitgaven in de begroting 2026 te kunnen opvangen. Een deel van de compensatie voor prijsstijgingen komt ten gunste van de exploitatie ter dekking voor onder meer de actualisatie van de beheerplannen.

E./H. Gemeenten ontvangen extra middelen in 2026 in verband met het uitstel van de invoering van het inkomensafhankelijke bijdrage voor de Wmo. Hiertegenover vervalt ook de raming van de extra eigen bijdrage in 2026. Per saldo budget neutraal.

F. Betreft overige mutaties, zoals de 'ruimte onder het BCF plafond' en mutaties van enkele maatstaven (o.a. actualisatie woningbouwprognose).

Resume

De meicirculaire 2025 heeft een (fors) gunstig effect op het begrotingssaldo in alle jaren. Vanaf 2028 vallen de rijksmiddelen echter sterk terug als gevolg van aanvullende bezuinigingsmaatregelen van het rijk in de jeugdhulp.

3.12 Reserves

In de begroting wordt een aantal budgetten verrekend met (dekkings)reserves. Onderstaande tabel bevat de belangrijkste mutaties in de reserves die in deze Voorjaarsnota worden doorgevoerd. Ook worden deze toegelicht. Hierbij zijn de stortingen (of verlaagde onttrekkingen) in de reserves weergegeven als -/- en de onttrekkingen (of verlaagde stortingen) als +/+.

(Bedragen x €1.000)

Reserve	2025	2026	2027	2028	Toelichting grootste mutaties
Algemene reserve	293	40	0	0	Betreft overheveling van de algemene reserve naar de reserve kapitaallasten ter dekking van hogere afschrijvingslasten Wandelpad Fort Buitensluis.
Reserve flankerend beleid	-776	-755	-765	-745	Wij verlagen de onttrekking vanuit de Reserve flankerend beleid vanwege lagere kosten voor flankerend beleid
Reserve kapitaallasten	-540	-962	-834	-784	De afschrijvingslasten van een aantal investeringen dekken wij vanuit de eerder gevormde dekkingsreserve kapitaallasten. Omdat een aantal investeringen in de tijd doorschuiven, passen wij de dekking uit deze reserve hier ook op aan.
Reserve tijdelijke beleidsimpulsen	30	0	0	0	-
Reserve Omgevingswet	0	150	0	50	-
Reserve kostenverh. Ruimtelijke Ontwikkelingen	-104	0	0	0	-
Totaal	-1.097	-1.526	-1.598	-1.479	

Toelichting op de tabel

Algemeen

Uit de tabel blijkt dat onze reservepositie in 2025 (per saldo) toeneemt met name doordat een aantal geplande onttrekkingen uit reserves kan worden verlaagd. Dit heeft met name betrekking op de reserve flankerend beleid en de reserve kapitaallasten. Bij de reserve flankerend beleid zijn de te verwachten

kosten lager. Bij de reserve kapitaallasten is sprake van een aantal investeringen die doorschuiven in de tijd waardoor de dekking uit de reserve ook op een later moment plaatsvindt.

3.13 Investerings

In onderstaande tabel zijn de nieuwe investeringen en de gewijzigde (verhogingen/verlagingen) investeringen opgenomen. In de bijlage zijn de budgetneutrale verschuivingen tussen investeringskredieten weergegeven. Hierbij zijn verhoging van de investeringen weergegeven als +/+ en de verlagingen als -/-. Mutaties groter dan € 250.000 zijn hierbij toegelicht.

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Toelichting mutatie > €250.000	2025	2026	2027	2028
Civiele kunstwerken 2025	-	100			
Marktkasten	-		25	25	25
Openbare verlichting	-				130
Verkeersvoorzieningen	-				140
Water en Rioleringsprogramma 15 jaar	In het kader van het Water en Rioleringsprogramma (WRP) (raadsbesluit 27 mei 2025), nemen wij een aantal investeringen op in de jaren 2026 en verder. In het WRP zijn bestaande investeringen uit 2025 doorgeschoven en zijn investeringen in 2026 en verder toegevoegd.		-4.700	186	600
Water en Rioleringsprogramma 67 jaar			-9.291	-5.608	2.718
Water en Rioleringsprogramma 45 jaar			4.199	429	1.246
Wegen 2026 25 jaar Wegen 2026 40 jaar			3.356 2.479		
wegen 2027 25 jaar wegen 2027 40 jaar wegen 2028 25 jaar wegen 2028 40 jaar	In het kader van de actualisatie van het beheerplan wegen worden aanvullende investeringen in deze Voorjaarsnota opgenomen. Een nadere toelichting hierop is opgenomen onderaan deze tabel			5.073 2.059	1.488 2.250
Havens 2026	Op basis van de actualisatie van het beheerplan houden wij rekening met aanvullende investeringen in 2026 in havens.		270		
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding Het Actief College	In het kader van huisvesting onderwijs zijn, vooruitlopend op de actualisatie van het IHP (Integraal Huisvestingsplan, investeringen nodig voor een aantal scholen (Actief College, Hoeksch Lyceum en De Fontein). Een andere toelichting op deze investeringen is opgenomen onderaan deze tabel.	4.690			
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding Actief College, installaties		2.010			
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding onderwijsleerpakket Het Actief College		500			
Huisvesting onderwijs: Actief College, extra onderzoekskosten		90			
Huisvesting onderwijs: Hoeksch Lyceum, uitbreiding (gebouw)				3.451	
Huisvesting onderwijs: Hoeksch Lyceum, uitbreiding (installaties;)				1.479	
De Fontein, uitbreiding :gebouw			525		
De Fontein, uitbreiding: installaties			225		
Veiligheidshek toren					
hitstertse kade Numansdorp		45			
NDP-Cultuur Fort Buitensl.	-				
Wandel- en fietspaden	-	131			
Restauratie kazerne fort Buitensluis	-	20			
Outdoor heftrucks (2)	-	80			
7100066 Vervangen sportvelden 2025 15 jaar	In het kader van de harmonisatie van het buitensportaccommodatiebeleid is een motie aangenomen over de mogelijkheid dat de gemeente voorziet in de aanleg van drie kunstgras voetbalvelden; van elk één bij NBSVV,		-1.432		
7100068 Vervangen sportvelden 2026 15 jaar			-579		

Omschrijving investering	Toelichting mutatie > €250.000	2025	2026	2027	2028
7100067 Vervangen sportvelden 2026 10 jaar Vervangen sportvelden 2026 20 jaar	Fortuna Be Quick en ZBHV. Van de dertien voetbalverenigingen die de gemeente Hoeksche Waard telt, zijn dit de enige verenigingen die daar nu niet over beschikken. Deze motie is in deze voorjaarsrapportage 2025 binnen de financiële kaders uitgewerkt conform motie.		1.500 900		
Vorkheftruck	-	30			
Elektrische pallettrucks (4)	-	22			
Magazijnstellingen Werkbedrijf (HW Werkt!)	-	57			
Eindtotaal		7.775	-2.523	7.095	8.597

Toelichting tabel

Algemeen

Uit bovenstaande tabel blijkt dat wij in 2025 € 7,8 mln aan extra investeringen willen doen, in met name onderwijshuisvesting. Ook in de jaren daarna zijn extra investeringen gepland. In de jaren 2026 en verder hebben de investeringen met name betrekking op de openbare ruimte, waaronder het Water en Rioleringsprogramma (WRP) en wegen. Hiervoor verwijzen wij naar het raadsvoorstel van 27 mei 2025 met betrekking tot het WRP.

Daarnaast willen wij ook in 2027 enkele noodzakelijke investeringen doen in onderwijshuisvesting. Ten aanzien van de investeringen in schoolgebouwen verwijzen wij naar de toelichting in dit hoofdstuk.

De raad wordt door middel van deze Voorjaarsnota gevraagd om deze (aanvullende/mutaties in de) investeringskredieten beschikbaar te stellen. De kapitaallasten die met deze investeringen samenhangen (rente en afschrijving), zijn verwerkt in deze Voorjaarsnota.

Investeringen in Schoolgebouwen Onderwijs

De meest recente leerlingenprognose van februari 2025 bevestigen het beeld van de verdere groei van het aantal leerlingen. In mei 2023 is er om die reden reeds voorzien, middels een collegevoorstel, in tijdelijke huisvesting voor Het Actief College en Het Hoeksche Lyceum (met uitzicht op permanente wettelijke uitbreidingen). Dit geldt ook voor basisschool De Fontein.

Omdat het niet gelukt is om het Integraal Huisvestingsplan (voor onderwijshuisvesting) eind 2024/ begin 2025 vast te laten stellen door de gemeenteraad willen we, vooruitlopend hierop, de volgende kredieten alvast laten vaststellen voor de bouw van deze wettelijke uitbreidingen.

1. Uitbreiding Actief College: € 7,3 mln (2025)
2. Uitbreiding De Fontein: € 0,8 mln (2026)
3. Uitbreiding Hoeksche Lyceum: € 4,9 mln (2027)

Dit doen we bewust om de schoolbesturen nu de ruimte te geven om voorbereidingen te treffen voor de permanente bouw.

De financiële middelen hiervoor worden vanzelfsprekend opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) dat wij in het vierde kwartaal 2025 aan uw raad aanbieden.

Investeringen naar aanleiding van actualisatie beheerplannen openbare ruimte (wegen, openbare verpleiding, baggeren)

Als het gaat om het beheer en onderhoud van de openbare ruimte was er in de afgelopen jaren o.a. flinke inflatie en grote schaarste in de arbeidsmarkt. Dit betekent dat de prijzen die we moeten betalen voor materialen en aannemers gestegen zijn binnen het vastgestelde beleid i.r.t. het reguliere beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Denk hierbij aan o.a. het baggeren, de wegen en de openbare verlichting. De huidige beschikbare exploitatiebudgetten en investeringskredieten zijn hiervoor niet toereikend.

3.14 Risico's en aandachtspunten

Integraal Huisvestingsplan

In hoofdstuk 3.13 Investerings zijn enkele noodzakelijke investeringen in onderwijshuisvesting nader toegelicht, vooruitlopend op de actualisatie het integraal huisvestingsplan (IHP). Hierbij is aangegeven dat het niet gelukt is om het Integraal Huisvestingsplan (voor onderwijshuisvesting) eind 2024/ begin 2025 aan de gemeenteraad ter vaststelling aan te bieden. Uit genoemde actualisatie van het IHP kunnen derhalve nog financiële consequenties voortvloeien die effect hebben op het structurele begrotingsresultaat.

Bijlagen

gemeente
Hoeksche Waard

Bijlage 1: Begrotingswijziging

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging (excl. de administratieve wijzigingen uit bijlage 1) behorend bij deze Voorjaarsnota, bestaande uit de mutaties in de exploitatie (baten, lasten, stortingen in reserves en onttrekkingen uit reserves) en de mutaties op de investeringen (investeringskredieten) zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van deze Voorjaarsnota.

Exploitatie

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging van de exploitatiebudgetten. De toename van de kosten/verlaging van de baten zijn hierbij weergegeven als -/+. De toename van de baten/afname van de kosten zijn weergegeven als +/.

(Bedragen x €1.000)

Programma	Soort	Taakveld	2025	2026	2027	2028
0 Bestuur en ondersteuning	Lasten	0.1 Bestuur	-61	59	59	59
		0.2 Burgerzaken	-13	0	0	0
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	356	-1.632	-1.456	-1.344
	Totaal Lasten		282	-1.573	-1.396	-1.285
	Ontrekking	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-333	-350	-475	-568
	Totaal Ontrekking		-333	-350	-475	-568
Totaal 0 Bestuur en ondersteuning			-51	-1.923	-1.871	-1.853
1 Veiligheid	Baten	1.2 Openbare orde en veiligheid	-62	0	0	0
		Totaal Baten	-62	0	0	0
	Lasten	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	-152	-152	-152
		1.2 Openbare orde en veiligheid	0	-0	-0	-0
	Totaal Lasten		0	-152	-152	-152
Totaal 1 Veiligheid			-62	-152	-152	-152
2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte		2.1 Verkeer en vervoer	0	0	0	0
		7.2 Riolering	0	0	0	0
	Totaal		0	0	0	0
	Baten	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	58	0	0	0
		7.2 Riolering	-2.831	986	1.271	1.274
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-7	0	0	0
	Totaal Baten		-2.779	986	1.271	1.274
	Lasten	2.1 Verkeer en vervoer	-123	269	-134	-281
		2.2 Parkeren	0	-0	-0	0
		2.3 Recreatieve havens	2	53	-10	-12
		2.4 Economische havens en waterwegen	-5	-103	-203	-202
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-396	-180	-200	-199
		7.2 Riolering	-18	-807	-496	-316
		7.3 Afval	-47	-74	-74	-74
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	8	-0	-0	-0
	Totaal Lasten		-580	-842	-1.118	-1.084
	(leeg)	7.2 Riolering	0	0	0	0
	Totaal (leeg)		0	0	0	0
	Ontrekking	2.1 Verkeer en vervoer	-27	-390	-162	-226
		2.2 Parkeren	-0	0	0	-0
		2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-18	-16	1	1
	Totaal Ontrekking		-45	-406	-162	-225
Totaal 2 Verkeer, vervoer en openbare ruimte			-3.404	-262	-8	-36
3 Economie	Lasten	3.1 Economische ontwikkeling	0	0	0	0
		3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
		3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-0	-0	-9	-12
		3.4 Economische promotie	7	44	44	22
	Totaal Lasten		7	44	34	10
	Ontrekking	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	0
		3.4 Economische promotie	151	8	8	8
	Totaal Ontrekking		151	8	8	8

Programma	Soort	Taakveld	2025	2026	2027	2028
	Storting	3.4 Economische promotie	-151	0	0	0
	Totaal Storting		-151	0	0	0
Totaal 3 Economie			7	51	42	18
4 Onderwijs	Baten	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	69	0	0	0
	Totaal Baten		69	0	0	0
	Lasten	4.1 Openbaar basisonderwijs	-0	0	0	0
		4.2 Onderwijshuisvesting	-477	-9	138	-178
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-123	-250	-250	-250
	Totaal Lasten		-599	-259	-111	-428
Totaal 4 Onderwijs			-530	-259	-111	-428
5 Sport, cultuur en recreatie	Baten	5.2 Sportaccommodaties	0	0	33	33
	Totaal Baten		0	0	33	33
	Lasten	5.1 Sportbeleid en activering	-58	-58	-58	-16
		5.2 Sportaccommodaties	136	60	23	3
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-90	204	195	-2
		5.5 Cultureel erfgoed	-0	-0	-0	-0
		5.6 Media	21	21	21	21
	Totaal Lasten		9	227	181	6
	Ontrekking	5.1 Sportbeleid en activering	0	-0	-0	0
		5.2 Sportaccommodaties	-11	-9	-9	2
		5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	-204	-196	-0
		5.5 Cultureel erfgoed	-0	-0	-0	-0
		5.6 Media	-0	-0	-0	-0
	Totaal Ontrekking		-11	-213	-205	2
Totaal 5 Sport, cultuur en recreatie			-2	13	10	41
6 Sociaal domein	Baten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-304	-381	-381	-381
		6.3 Inkomensregelingen	-195	775	775	775
		6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	0	-923	0	0
		6.712 Begeleiding (Wmo)	333	0	0	0
	Totaal Baten		-166	-529	394	394
	Lasten	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	100	345	335	351
		6.3 Inkomensregelingen	-179	-1.496	-1.446	-1.446
		6.4 WSW en beschut werk	-393	-352	-361	-353
		6.5 Arbeidsparticipatie	-60	0	0	0
		6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-95	-77	-52	-52
		6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-16	0	0	0
		6.821 Jeugdbescherming	0	200	200	200
		6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	-1.000	-1.000	-1.000
		6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	-1.479	-1.479	-1.479
		6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	-500	-500	-500
		6.792 PGB Jeugd	0	200	200	200
		6.751 Jeugdhulp ambulant	85	85	85	85
		6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-295	0	0	0
		6.712 Begeleiding (Wmo)	575	0	0	0
		6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-120	0	0	0
		6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	57	57	57	0
	Totaal Lasten		-341	-4.018	-3.962	-3.994
	Ontrekking	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	162	80	-0	0
		6.5 Arbeidsparticipatie	120	0	0	0
		6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	32	0	0	0
	Totaal Ontrekking		314	80	-0	0
	Storting	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-111	-40	0	0
		6.5 Arbeidsparticipatie	-60	0	0	0
		6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (Wmo)	-16	0	0	0
	Totaal Storting		-187	-40	0	0
Totaal 6 Sociaal domein			-381	-4.507	-3.568	-3.601
7 Volksgezondheid en milieu	Baten	7.4 Milieubeheer	-0	-0	-0	-0
	Totaal Baten		-0	-0	-0	-0
	Lasten	7.1 Volksgezondheid	10	-100	-100	-100
		7.4 Milieubeheer	0	0	0	0
	Totaal Lasten		10	-100	-100	-100

Programma	Soort	Taakveld	2025	2026	2027	2028
	Ontrekking	7.4 Milieubeheer	0	0	0	0
	Totaal Ontrekking		0	0	0	0
Totaal 7 Volksgezondheid en milieu			10	-100	-100	-100
8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	Baten	8.1 Ruimte en leefomgeving	2.170	-3	-4	0
	Totaal Baten		2.170	-3	-4	0
	Lasten	8.3 Wonen en bouwen 8.1 Ruimte en leefomgeving 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-0 -1.501 10	50 -150 5	50 0 18	50 -50 27
	Totaal Lasten		-1.491	-94	68	27
	Ontrekking	8.1 Ruimte en leefomgeving	0	150	0	50
	Totaal Ontrekking		0	150	0	50
	Storting	8.1 Ruimte en leefomgeving	-59	0	0	0
	Totaal Storting		-59	0	0	0
Totaal 8 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			619	52	63	77
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	Baten	0.4 Overhead 0.5 Treasury 0.61 OZB woningen 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds 0.8 Overige baten en lasten 0.62 OZB niet-woningen	11 196 109 4.527 255 251	0 454 509 12.748 0 251	0 454 509 11.702 0 251	0 454 509 7.532 0 251
	Totaal Baten		5.349	13.962	12.916	8.746
	Lasten	0.4 Overhead 0.5 Treasury 0.61 OZB woningen 0.64 Belastingen overig 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds 0.8 Overige baten en lasten	721 125 31 133 -728 -255	625 362 52 67 -5.204 -0	628 -305 52 71 -5.328 -0	547 -822 52 73 -4.994 -0
	Totaal Lasten		27	-4.097	-4.882	-5.144
	Ontrekking	0.4 Overhead	-776	-755	-765	-745
	Totaal Ontrekking		-776	-755	-765	-745
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien			4.600	9.110	7.269	2.857
Eindtotaal			807	2.025	1.573	-3.176

Investeringsen

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging van de mutaties in de investeringen. Hierbij geldt: +/- = verhoging investeringsbedrag (of verlaging investeringsbijdragen) en -/- = verlaging investeringsbedrag (of verhoging investeringsbijdragen)

(Bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Baten/ lasten	2025	2026	2027	2028
Civiele kunstwerken 2025	Lasten	100	-	-	-
Marktkasten	Lasten	-	25	25	25
Openbare verlichting	Lasten	-	-	-	130
Verkeersvoorzieningen	Lasten	-	-	-	140
Water en Rioleringsprogramma 15 jaar	Lasten	-	-4.700	186	600
Water en Rioleringsprogramma 67 jaar	Lasten	-	-9.291	-5.608	2.718
Water en Rioleringsprogramma 45 jaar	Lasten	-	4.199	429	1.246
Wegen 2026 25 jaar	Lasten	-	3.356	-	-
Wegen 2026 40 jaar	Lasten	-	2.479	-	-
wegen 2027 25 jaar	Lasten	-	-	5.073	-
wegen 2027 40 jaar	Lasten	-	-	2.059	-
wegen 2028 25 jaar	Lasten	-	-	-	1.488
wegen 2028 40 jaar	Lasten	-	-	-	2.250
Havens 2026	Lasten	-	270	-	-
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding Het Actief College	Lasten	4.690	-	-	-
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding Actief College, installaties	Lasten	2.010	-	-	-
Huisvesting onderwijs: Uitbreiding onderwijsleerpakket Het Actief College	Lasten	500	-	-	-
Huisvesting onderwijs: Actief College, extra onderzoekskosten	Lasten	90	-	-	-

Omschrijving investering	Baten/ lasten	2025	2026	2027	2028
Huisvesting onderwijs: Hoeksch Lyceum, uitbreiding (gebouw)	Lasten	-	-	3.451	-
Huisvesting onderwijs: Hoeksch Lyceum, uitbreiding (installaties;)	Lasten	-	-	1.479	-
De Fontein, uitbreiding :gebouw	Lasten	-	525	-	-
De Fontein, uitbreiding: installaties	Lasten	-	225	-	-
Veiligheidshek toren hitsertse kade Numansdorp	Lasten	45	-	-	-
7100066 Vervangen sportvelden 2025 15 jaar	Lasten	-	-1.432	-	-
7100068 Vervangen sportvelden 2026 15 jaar	Lasten	-	-579	-	-
7100067 Vervangen sportvelden 2026 10 jaar	Lasten	-	1.500	-	-
Vervangen sportvelden 2026 20 jaar	Lasten	-	900	-	-
NDP-Cultuur Fort Buitensl. Wandel- en fietspaden	Baten	131	-	-	-
Restauratie kazerne fort Buitensluis	Lasten	20	-	-	-
Outdoor heftrucks (2)	Lasten	80	-	-	-
Vorkheftruck	Lasten	30	-	-	-
Elektrische pallettrucks (4)	Lasten	22	-	-	-
Magazijnstellingen Werkbedrijf (HW Werkt!)	Lasten	57	-	-	-
Eindtotaal		7.775	-2.523	7.095	8.597